

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. หนังสือเรียนอิสลามศึกษาตามหลักสูตรอิสลามศึกษานับปรับปรุง พ.ศ. 2537. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2535.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2532.
- กรมศาสนา กรม. รายงานกรมศาสนา ประจำปี 2531. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2531.
- การปกครอง , กรม. กองประสานราชการ. เรื่องเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้. พระนคร: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น : กรมการปกครอง, 2510.
- โกศล ภูพลอย. การศึกษาการแสดงออกทางศิลปะโดยการวาดภาพระบายสีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 10. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต ภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- ขจัตถ์ บุรุษพัฒน์. ปัญหาชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แพรววิทยา. 2515. เขตการศึกษา 2 ฝ่ายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. รายงานผลการปฏิบัติงานและสถิติการศึกษาของโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม ในเขตการศึกษา 2 ประจำปีงบประมาณ 2524. ยะลา : สำนักงานศึกษาการเขต 2. 2525.
- จินดา อาจินสมาจาร. ปัญหาการสอนจริยธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ในเขตการศึกษา 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2522.
- ฉวีวรรณ กินววงษ์. การศึกษาเด็ก. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไอเดียส ไตร, 2523.
- ชวลิต ดาบแก้วและสุภาวดี เหมทานนท์. วิธีสอนศิลปศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไอเดียส ไตร, 2525.
- ชัยณรงค์ เจริญพานิชย์กุล. พัฒนาเด็กด้วยศิลปะ. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์บริษัท อักษรสัมพันธ์ จำกัด. 2533.
- ชูจิต วัฒนารมณ. คุณค่าของกิจกรรมศิลปศึกษาต่อนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตามการรับรู้ของครูศิลปศึกษาและผู้เชี่ยวชาญทางศิลปศึกษา. วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- จูติรัตน์ อุตตะนันท์. การศึกษาการแสดงออกทางศิลปะโดยการเขียนภาพระบายสีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2530.
- ดอน แม็ก. ทำไมเด็กฝั่งไทยไปเรียนมาเลย์. วิทยาจารย์ 85 (ตุลาคม 2530).

- ดิเรก กุลศิริสวัสดิ์. ความหมายของอัลกุรอาน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัดศิวิพร , 2524.
- ดิเรก กุลศิริสวัสดิ์และคณะ. อภิปรายวัฒนธรรมพื้นบ้านไทยมลายู. วารสารรามคำแหง 2 (กรกฎาคม 2518).
- ทวี หนูแทน. ปัญหาการสอนชั้นเด็กเล็กในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
- ทัศนีย์ พรหมไพจิตร. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนประถมศึกษาขยายโอกาสของเยาวชนไทยมุสลิม ในสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาประชากรศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล, 2540.
- ทิสนา แคมณี. แบบแผนและเครื่องมือการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- นภดล โรจนอุดมศาสตร์. ปัญหาการจัดการศึกษาในมณฑลปัตตานี (พ.ศ. 2449-2474). วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2523.
- นันทา โรจนอุดมศาสตร์ และคณะ. การสำรวจจิตกรรรมจังหวัดชายแดนภาคใต้. ยะลา : สถาบันราชภัฏยะลา, 2531.
- นัยนา คณานุรักษ์. การศึกษาการแสดงออกทางศิลปะ โดยการเขียนภาพระบายสีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
- นิรมล ตีรณสาร สวัสดิบุตร. ศิลปะศึกษากับครูประถม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ตีรณสาร, 2525.
- นิรันดร์ สุขปรีดี. การศึกษาอัตราและความเข้าใจในการอ่านของนักสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530 .
- บรรจง บุญการี. สภาพและปัญหาการสอนศิลปะศึกษาของครูประถมศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2532.
- บรรเจิด โชติเกษมศรี. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูพลศึกษา เกี่ยวกับสภาพและปัญหาของการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลามระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2529.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ศรีอนันต์, 2531.
- บุญเรียง ขจรศิลป์. สถิติวิจัย 1. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ พี.เอ็น. การพิมพ์, 2539.

- ปีทมา หมัดนุรักษ์. การผลิตหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- ประคอง กรรสูต. สถิติประยุกต์สำหรับครู. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2525.
- ประคอง กรรสูต. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ศูนย์หนังสือ,
2531.
- ประสงค์ สุนศิริ. รายงานประชุมสัมมนาเพื่อจัดตั้งศูนย์อิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี : อิสลามศึกษากับความมั่นคงแห่งชาติ. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยา
เขตปัตตานี, 2526.
- ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา. ศิลปะกับชีวิตประจำวันของเด็ก. คู่มือกรรมการแสดงศิลปะเด็กแห่งประเทศไทย
ไทย ครั้งที่ 1. (17-31 ตุลาคม 2523) : 37-38.
- ประกฤษ นิยมธรรม. เอกสารนิเทศการศึกษา ฉบับที่ 216 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู: ศิลป
ของเด็กเชิงจิตวิทยา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2523.
- ประภาศรี สีหอำไพ. พื้นฐานการศึกษาทางศาสนาและจริยธรรม. กรุงเทพมหานคร : โครงการตำราและ
เอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521
- ประเทิน มหาจันทร์. ศิลปะในโรงเรียนประถม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไอ.เอส. พรินติ้งเฮ้าส์,
2531.
- ปราณี ศรีโชค. การศึกษารายการแสดงออกทางศิลปะโดยการเขียนภาพระบายสีของนักเรียน ชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชา
ศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- ปิยะชาติ แสงอรุณ. “การพัฒนาการในงานศิลปะของเด็ก” ใน การประกวดศิลปะเด็กทั่วประเทศ
ภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ปิยะชาติ แสงอรุณ.
บรรณาธิการ (กรุงเทพมหานคร : สารมวลชน, 2525) หน้า 30-31.
- ผดุง พรหมมูล. เอกสารศิลปศึกษาพิถลิ่ง : เทคนิคและวิธีสอนศิลปะในระดับประถมศึกษา.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์กระดาศา, 2527.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : สำนักงาน
ทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2540.
- พัทยา สายหู. รายงานการศึกษาลักษณะผู้นำท้องถิ่นในเขตพัฒนาภาคใต้. พระนคร : โรงพิมพ์ส่วน
ท้องถิ่น. 2518.
- พีรพงษ์ กุลพิศาล. มโนภาพการรับรู้ทางศิลปะ. หน่วยศึกษานิเทศก์, กรมการฝึกหัดครู. 2531.

พิรพงษ์ กุลพิศาล. 3 มิติทัศน์ ทางศิลปะ และศิลปศึกษา. เอกสารทางวิชาการ ฉบับที่ 33.

กรุงเทพมหานคร : หน่วยงานนิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู. 2533.

ไพศาล ไชยราบ. การศึกษาระดับความไม่สอดคล้องระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียน
ประถมศึกษา พฤติกรรมทางวัฒนธรรมของนักเรียนที่นับถือศาสนาอิสลาม จังหวัดชายแดน
ภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

ภัทรา สุคนธ์ทรัพย์. พัฒนาการทางศิลปะของเด็กไทยในชั้นประถมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสาธิต
แห่งหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2505.

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. ประชากรมุสลิม 14 จังหวัดภาคใต้.
ปัตตานี : ศูนย์ข้อมูลภาคใต้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลา
นครินทร์, 2531.

มะลิฉัตร เอื้ออานันท์. “การที่เด็กวาดรูปในลักษณะลอกเลียนแบบเป็นสิ่งต้องห้ามหรือไม่”. ในสูจิบัตร
นิทรรศการภาพศิลปะเด็กไทย (2532) : 23 – 25.

มานพ จิตต์ภูษา และคณะ. ความร่วมมือระหว่างไทยและมาเลเซียในการปราบปรามกองกำลังที่เป็น
ปฏิปักษ์ต่อรัฐบาลไทยและมาเลเซีย. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2525.

มุนีเราะฮ บินตุ อับดุลเมาะพูร. อิสลามธรรมนุญแห่งชีวิต. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เจริญผล. 2525.

โมฮัมหมัด อับดุลกาเดร์. การจัดการศึกษาและแนวทางการพัฒนาภาคใต้. กรุงเทพมหานคร : อักษร
บัณฑิต. 2530.

โมฮัมหมัด อับดุลกาเดร์และสมาน ใจปราณี. ความรู้เกี่ยวกับหลักศาสนาอิสลามและขนบธรรมเนียม
ประเพณี ของชาวไทยในสี่จังหวัดภาคใต้. ยะลา : โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัดสหภาพการพิมพ์.
2506.

รุ่ง แก้วแดง. ทัศนคติของโต๊ะครูต่อการปรับปรุงปอเนาะให้เป็นโรงเรียนราษฎร์ สอนศาสนาอิสลาม.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร
ศาสตร์. 2511.

ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์บริษัท
ศึกษานร จำกัด. 2528.

เล็ก วาณิชอังกูร. เหตุการณ์ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ นราธิวาส ปัตตานี และยะลา.
กรุงเทพมหานคร : มปท. 2531. (อัดสำเนา)

เลิศ อานันท์นะ. “จิตวิทยาเกี่ยวกับพฤติกรรมแสดงออกของเด็ก”. ในศิลปะเด็ก : ความคิดสร้างสรรค์และ
จินตนาการ. สมพงษ์ ทิมแจ่มใส. บรรณาธิการ (กรุงเทพมหานคร : อัมรินทร์การพิมพ์. 2529)
หน้า 45-48.

เลิศ อานันท์นะ. ศิลปะในโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์กราฟิกอาร์ต, 2523.

- เลิศ อำนันทนะ. เทคนิควิธีการสอนศิลปะเด็ก. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- วรสุดา ขวัญสุวรรณ. สภาพและปัญหาการสอนศิลปะศึกษาของครูศิลปศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- วิชาการ, กรม. หนังสือเรียนอิสลามศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2529.
- วิชาการ, กรม . อิสลามศึกษาในหลักสูตรประถมศึกษา. พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ระยะเวลา: โรงพิมพ์สำนักงานศึกษาธิการเขตการศึกษา 2, 2534.
- วิชัย วงศ์ใหญ่. ศิลปะเด็ก : ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ. ใน สรุปการจัดชุมนุมเชิงปฏิบัติการศิลปะเด็ก. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2529.
- วิชัย วงศ์ใหญ่. การเสริมสร้างและพัฒนาศิลปะ. กระจุกเงา (สิงหาคม – กันยายน 2537) : 88-92.
- วินัย โสมดี. ศิลปะศึกษา. วารสารสารานุกรม ศึกษาศาสตร์ (ตุลาคม – ธันวาคม 2528) : 112 – 114.
- วิรัตน์ คุ่มคำ. จิตวิทยาการศึกษาศิลปะระดับประถมศึกษา. ใน ครุศิลป์ 3 (2531) : 94 – 101.
- วิรัตน์ พิชญ์ไพบุลย์. ศิลปะในโรงเรียนประถม. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2529.
- วิรุณ ตั้งเจริญ. เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมวันเด็ก หมายเลขที่ 8 – 15 : เด็กกับศิลปะ. กรุงเทพมหานคร: อัมรินทร์การพิมพ์. 2529.
- วิรุณ ตั้งเจริญ. ศิลปะศึกษาในระบบโรงเรียน . มติชนสุดสัปดาห์ (13 มีนาคม 2531) : 34-35.
- วิรุณ ตั้งเจริญ. ทัศนศิลป์ : ปัญหาศิลปะศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โอ. เอส. พรินติ้ง เฮ้าส์, 2536.
- วิรุณ ตั้งเจริญ. ศิลปะศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โอ. เอส. พรินติ้ง เฮ้าส์, 2539.
- วิโชค มุกดามณี. มติใหม่ในงานศิลปะเด็ก. ศิลปากร (พฤษภาคม – มิถุนายน 2530) : 48 – 60.
- วิโรจน์ ชาทอง. เทคนิคและวิธีสอนศิลปะศึกษาในโรงเรียน . กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว. 2517.
- วุฒิ วัฒนสิน. การศึกษาภาพเขียนทิวทัศน์ของเด็กเล็ก. งานวิจัยแผนกวิชาศิลปศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2539.
- วุฒิ วัฒนสิน. ลวดลายจิตรกรรมบนเรือกอและในจังหวัดปัตตานี. มปท. 2542.
- เวียง สาครสินธุ์. สิ่งจังหวัดภาคใต้กับความมั่นคงแห่งชาติ. เอกสารส่วนบุคคล. 2526.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง . หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. คู่มือเกี่ยวกับการสอนลักษณะนิสัยชั้นประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2535.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. อิสลามศึกษาในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533). ฝ่ายโครงการพิเศษ สปช. ศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 2. 2535.

ศึกษาศึกษาการเขต เขตการศึกษา 2 สำนักงาน. การประเมินคุณภาพการเรียนการสอนอิสลามศึกษาใน
โรงเรียนประถมศึกษา. ฝ่ายโครงการสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนประถมศึกษา ประจำเขต
การศึกษา 2, ม.ป.ป.

สกต นิลวรรณ. ประเพณีอิสลาม. วารสารรามคำแหง 2 (กรกฎาคม 2518). 85-98.

สว่าง เลิศฤทธิ์. ศึกษาสภาพปัญหาสตรีไทยมุสลิมที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดปัตตานี.
งานวิจัย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2535.

สมชาย พรหมสุวรรณ. รายงานการวิจัยวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา : การศึกษาพัฒนาการด้าน
ศิลปะของเด็กอายุระหว่าง 5 ถึง 12 ปี. กรุงเทพมหานคร : กรมการฝึกหัดครู กระทรวง
ศึกษาธิการ, 2535.

สมบัติ มหารศ. ประถมศึกษา มหาสารคาม : โรงพิมพ์ประสานการพิมพ์, 2520.

สมบุญ จารุวรรณ. สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา ระดับประถมศึกษาพุทธศักราช 2523
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษา ยะลา ปัตตานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
ภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

สมพงษ์ หนูเนื้อ. ปัญหาการบริหารโครงการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2536.

สมพร รอดบุญ. “การแสดงออกในงานศิลปะของเด็ก”. ใน การประกวดศิลปะเด็กทั่วประเทศ ภาควิชา
ศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ปิยะชาติ แสงอรุณ, บรรณาธิการ
(กรุงเทพมหานคร : สารมวลชน. 2525) หน้า 32-33.

สมพร สุทัศน์ย์. การประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2525.

สมสมร ภู่ประกะกร. การศึกษาขั้นพัฒนาการทางการวาดภาพของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส. รายงานการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่
6 ระดับจังหวัด ปีการศึกษา 2535. นราธิวาส : หน่วยศึกษานิเทศก์, 2536.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. คู่มือเกี่ยวกับการสอนลักษณะนิสัยชั้นประถมศึกษา.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2535.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, กระทรวงศึกษาธิการ. การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการ
ประถมศึกษา พ.ศ. 2525-2531. ม.ป.ป.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 2. ข้อมูลสถานศึกษา 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้.

ยะลา : งานนิเทศการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
เอกชนเขตการศึกษา 2, 2542.

สำนักงานสถิติกลาง. สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ. รายงานสัมมนาประชากรแห่งประเทศไทย.

กรุงเทพมหานคร : สำนักงานสถิติกลาง สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ, 2530.

สิริพร บุญญานันท์. ประมวลบทความและหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2536.

สีปพนนท์ เกตุทัต. การจัดการศึกษากับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม. วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 17

(สิงหาคม – กันยายน 2526.) : 65 - 75.

สุชาวดี สุขโกษะ. ศิลปะเด็ก : โลกทัศน์และจินตนาการ. มิตรครู (15 กรกฎาคม 2527) : 41 – 42.

สุชา จันทน์เอม. จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2527.

สุชาดา สถาวร. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมพิเศษทางศิลปะ.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

สุทัศน์ คำศรี. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านของครูสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนประถมศึกษา

จังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขล
นครินทร์. 2538.

สุธิดา เรื่องกำเนิด. ความต้องการใช้สารนิเทศในการบริหารงานโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามของ

ผู้บริหารระดับอำเภอ และจังหวัดในสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2534.

สุพัฒน์ บิลอับดุลลาห์. การรับรู้ของผู้ปกครองไทยมุสลิมในการส่งเสริมวินัยแห่งตนของนักเรียนใน

โรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดภูเก็ต. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

สุภลักษณ์ ธนเกษพิศาล. การวิเคราะห์ภาพวาดระบายสีของเด็กกำพร้า อายุ 7 ถึง 9 ปี ในสถาน

สงเคราะห์สังกัดกรมประชาสงเคราะห์กระทรวงมหาดไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
ภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

เสาวนีย์ จิตต์หมวด. หน้าที่ของมัชยิตต่อสังคมมุสลิมในภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต

ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2527.

โสรยา ปะนาหมอ. ผลของการอ่านต่างรูปแบบและช่วงเวลาในการอ่านที่มีต่อความเข้าใจในการอ่าน

ของนักเรียนไทยมุสลิม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2538.

- อรอนงค์ ฤทธิฤกษ์. การศึกษาการวาดภาพการ์ตูนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ใน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- อัชชา แสงอัสนีย์. การศึกษาขั้นพัฒนาการทางศิลปะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นที่ได้รับการ สอนศิลปะตามแนวเก่าและแนวใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514.
- อารี รังสินันท์. ความคิดสร้างสรรค์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง, 2532.
- อารี สุทธิพันธุ์ และ วิรุฒ ตั้งเจริญ. กิจกรรมสร้างสรรค์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มิติ, 2528.
- อารีผืน เทพลักษณะ. การศึกษาการวางแผนพัฒนาการประถมศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเขตการศึกษา 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2523.
- อาวุธ มะกล้าทอง. มิตรสัมพันธ์ในภาพวาดของเด็กวัยระหว่าง 5 ถึง 9 ปี : อิทธิพลของพื้นภาพรูปร่าง กลมที่มีต่อเส้นงาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- อุทัย หิรัญโต. โลกมุสลิม. กรุงเทพมหานคร : กองประสานราชการ กรมการปกครอง, 2522.
- อุทัยวรรณ บัวผัน. การศึกษาขั้นพัฒนาการทางศิลปะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นที่ได้รับการ สอนศิลปะศึกษาตามแนวเก่าและแนวใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

ภาษาอังกฤษ

- Anastasi, A. Differential psychology. New York : The Macmillan Company, 1958.
- Anderson, Frances E. Art for all the children. The United States of America. 1978.
- Barrett, M.D. and Light, P.H. Symbolism and intellectual realism in children's drawing. British Journal of Education Psychology 46 (1976) : 198-202.
- Bleiker, C. and Marra, K. Development of spatial understanding in Japanese and American children's Drawings. The Annual Meeting of the American Educational Research Association. (1993).
- Brown, I. Comparing the best of both world : Cultures through art. Art Education. (January, 1994) 61-67.
- Carter, V. Good. Dictionary of education. New York : Mc Graw-Hill, 1945.
- Chapman, H.L. Approaches to art in education. The United States of America, 1978.

- Chen, Li-tsu. Critical examination of cultural influences on children's drawings from mid-western United States and Taiwan (Creativity) : Indiana University, 1997. Dissertation Abstracts International 58 (1997) : 0701 – A.
- Colman, A. African culture transformed twice: The Kwanzaa playground and the Kwanzaa playground website. Art Education.53 (2) (2000) : 12 – 17.
- Dalton, K. and Burton, D. Children's use of baselines : Influence of a circular format. Studies in Art Education. 36 (2) (1995) : 105 – 113.
- Davis, J. Drawing's demise : U – shaped development in graphic symbolization. Studies in Art Education. 38 (3) (1997) : 132 – 157.
- De Francesco , L.I. Art education : Its means and ends. The United States of America , 1958.
- Deregowski, J.B. On re- examining fortés' data : Some implication of drawings made by children who have never drawn before. Perception. 7 (1978) : 479-484.
- Feldman, D.H. Developmental psychology and art education : Two fields at the crossroads. Journal of Aesthetic Education 21 (1987) : 243-259.
- Golomb. C. and Farmer. D. Children's graphic planning strategies and early principles of spatial organization in drawing. Studies in Art Education 24 (1983) : 86-100.
- Harris, D.B. Children's drawing as measure of intellectual maturity. New York : Harcourt, Brace & World. 1963.
- Heard , D. Children' s drawing styles. Studies in Art Education 29 (Summer 1988) : 22-321.
- Hodgson, T. C. An observation of ritual painting in Bali and its implications for the teaching and learning of art. Canada : Concordia University (Canada). 1995.
- Ifft. E. A. Culture and artistic motivation for native american students (motivation) : University of Montona. 1991. Dissertation Abstracts International 53 (1991) : 0381 – A.
- Kato.S. Cultural differences as seen in elaboration strategies in the creative design process used by Japanese and American college students. Dissertation Abstracts International 53 (1992) : 694.
- Kellogg. R. Analyzing children's art. The United States of America, 1969.
- Linderman. Marlene M. Art in the elementary school. The United States of America, 1974.
- Lowenfeld, V., and Lambert. B.W. Creative and mental growth. (3rd ed.) New York : Macmillan Publishing Company. 1957.
- Lowenfeld, V., and Britain, L.W. Creative and mental growth. (7th ed.) New York : Macmillan Publishing Company, 1982.

- Lowenfeld, V., and Britain, L.W. Creative and mental growth. (7th ed.) New York : Macmillan Publishing Company, 1987.
- McFee, J.K. Art, Culture and environment. Belmont : wadworth, 1977.
- Mendelowitz, D.M. Children are artists. United States of America : Stanford University, 1963.
- Nelson, P.L: Martin, S.S.: and Baldwin, V.G. Drawing skills and science concept in young :
A studies of relationships. Studies in Art Education 39 (1998): 282 – 288.
- Ohri, K.U. A study of the assessment of pictorial depth perception of india children of specific pictorial depth discrimination tasks. Doctoral dissertation, University of Maryland 1981.
Dissertation Abstracts International 42 (1982) : 4693.
- Perez, J. E. A cross-nation study of child art : Comparing for universal and culturally in fluenced characteristics (artwork) : Illinois state university, 1993. Dissertation Abstracts International 48 (1994) : 545.
- Piaget, S. and Inhelder, B. The child's conception of space. London : Routledge & Kegan Paul, 1967.
- Read, H. Education through art. London : Faber and Faber, 1958.
- Rudoulph, N. Drawing : A universal langrage. Art experiences for young children. New York : The Macmillan Company, 1973.
- Tovar, M. Child development in art. Visual literacy newsletter. Bloomington : Indiana University. 1981.
- Trogler, G.E. Children's drawing of houses on the side of a hill. Doctoral Dissertation. Columbia University Teacher College, 1981.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ / ผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี
อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. รองศาสตราจารย์ วุฒิ วัฒนสิน
อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา แผนกวิชาศิลปศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นันทา โรจนอุดมศาสตร์
อาจารย์ภาควิชาศิลปกรรม
คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏยะลา
4. อาจารย์ภิญโญ ใจดำรงค์
ศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 2
5. อาจารย์ ดร.ต่ายคีน อูสมาน
นักวิชาการศึกษา
วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

รายนามนักวิชาการทางศิลปศึกษา และครูผู้สอนศิลปศึกษา

รายนามนักวิชาการทางศิลปศึกษา และครูศิลปศึกษา ในการวิเคราะห์ภาพวาดหัวข้อ
“ครอบครัวของฉัน” ของนักเรียนไทยมุสลิม อายุ 7 ถึง 9 ปี

1. อาจารย์นิพนธ์ นิกาจิ
อาจารย์ใหญ่ ระดับ 7
โรงเรียนบ้านบานา หมู่ที่ 7 ตำบลบานา อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี
2. อาจารย์สัมฤทธิ์ ดิศรพงศ์
อาจารย์ 3 ระดับ 8
โรงเรียนตลาดปรีเกี หมู่ 3 ตำบลกระโศก อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี
3. อาจารย์อาวูร มะกล้าทอง
อาจารย์ 2 ระดับ 7
โรงเรียนอนุบาลบ้านหมอ (พัฒนราษฎร์) อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี
4. อาจารย์อัศวิน ศิลปเมธากุล
ภาควิชาการศึกษา แผนกศิลปศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
5. อาจารย์พจนารถ เจริญจาตุรงค์
อาจารย์สอนศิลปศึกษา
โรงเรียนแหลมทองอุปถัมภ์ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเรื่อง การศึกษาการแสดงออกทางศิลปะโดยการวาดภาพระบายสีของนักเรียนไทยมุสลิม อายุ 7-9 ปี ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

เอกชน จังหวัดชายแดนภาคใต้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 รายการ คือ

รายการที่ 1. แบบสอบถามสถานภาพและความสนใจของนักเรียนไทยมุสลิม

รายการที่ 2. แบบทดสอบ เป็นคำสั่งให้นักเรียนวาดภาพระบายสีในหัวข้อ “ ครอบครัวของฉัน ” โดยวาดลงในกระดาษที่แจกให้พร้อมสีเทียน 1 ชุด ใช้เวลา 50 นาที

รายการที่ 3. แบบประเมินค่า เป็นแบบประเมินค่าของแบบทดสอบในแต่ละด้าน คือ ด้านการวาดภาพคน การใช้พื้นที่ว่าง การใช้สี และการออกแบบ ถ้าภาพวาดของนักเรียนในแบบทดสอบปรากฏลักษณะต่าง ๆ ตรงตามเกณฑ์ แต่ละข้อ จะได้คะแนน 1 คะแนน หากไม่ปรากฏลักษณะต่าง ๆ จะได้คะแนน 0 คะแนน

แบบสอบถาม ๐๐๐๐๐๐๐

สถานภาพและความสนใจ ของนักเรียน

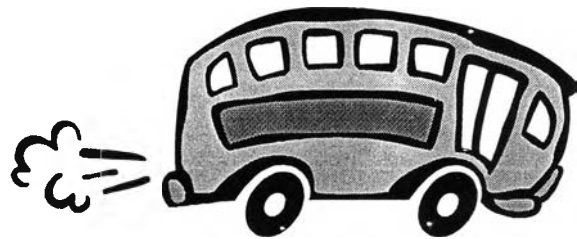
คำชี้แจง

โปรดเขียนเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องว่างตามความเป็นจริง
(เลือกตอบ 1 ข้อ)

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุ () 7 ปี () 8 ปี () 9 ปี
3. ชั้น () ป. 2 () ป. 3 () ป. 4
4. โรงเรียน () อามานะศักดิ์ จ.ปัตตานี
 () ศานติธรรม จ.ยะลา
 () สวนสวรรค์วิทยา จ.นราธิวาส

5. เมื่อนักเรียนมีเวลาว่าง นักเรียนชอบทำกิจกรรม

- () วาดภาพระบายสี
- () ปั่น
- () งานประดิษฐ์
- () อื่น ๆ

6. ภาพที่นักเรียนชอบวาดมากที่สุด

- () ภาพทิวทัศน์
- () ภาพเรื่องราวประสบการณ์หรือภาพเหตุการณ์ที่ประทับใจ
- () ภาพการ์ตูน
- () อื่น ๆ

7. สีที่นักเรียนชอบใช้มากที่สุด ในการวาดภาพระบายสี

- () สีไม้
 () สีน้ำ
 () สีเทียน
 () สีชอล์คน้ำมัน

8. นักเรียนทำกิจกรรมวาดภาพระบายสีที่โรงเรียน

- () 1 ครั้ง / สัปดาห์
 () มากกว่า 1 ครั้ง / สัปดาห์
 () อื่น ๆ

9. ผู้ปกครองให้การสนับสนุนและจัดหาอุปกรณ์การวาดภาพหรือไม่

- () สนับสนุน
 () ไม่สนับสนุน

10. นักเรียนเคยไปเรียนพิเศษเกี่ยวกับกิจกรรมวาดภาพระบายสี

- () เคย
 () ไม่เคย

แบบทดสอบ

คำสั่ง ให้วาดภาพระบายสีในหัวข้อ “ครอบครัวของฉัน” โดยวาดลงในกระดาษขนาด 12 x 15 นิ้ว และระบายสีด้วยสีเทียนที่จัดเตรียมให้ใช้เวลา 50 นาที

แบบประเมินค่า

คำชี้แจง ให้ผู้ประเมินค่าแบบทดสอบพิจารณาภาพวาดระบายสีของเด็ก แต่ละด้านว่าลักษณะต่าง ๆ ได้ตามเกณฑ์ในแบบประเมินค่าหรือไม่ โดยพิจารณาทีละด้าน ถ้าภาพวาดของเด็กในแบบทดสอบตรงตามเกณฑ์ของแบบประเมินค่า แต่ละข้อก็ได้คะแนน 1 คะแนน หากภาพวาดของเด็กในแบบทดสอบไม่ปรากฏในแบบประเมินค่าจะได้คะแนน 0 คะแนน

ลำดับที่	รายการ	ลักษณะภาพวาดของนักเรียน		
		มี	ไม่มี	คะแนน
	การวาดภาพคน			
1.	วาดภาพเฉพาะด้านหน้า (หน้าตรง)			
2.	วาดภาพคนโดยใช้รูปร่างเรขาคณิต			
3.	วาดมือ แขน ขา และเท้า ผิดไปจากลักษณะของความจริง			
4.	วาดตา จมูก ปาก ด้วยสัญลักษณ์ง่าย ๆ และแตกต่างกัน เช่น จุด วงกลม เส้นตั้ง เส้นนอน			
5.	วาดภาพเน้นส่วนที่เห็นว่าสำคัญให้มีขนาดใหญ่ สิ่งที่เห็นว่าไม่สำคัญจะไม่วาด			
6.	วาดภาพแสดงอาการกิริยาท่าทาง การเคลื่อนไหวของร่างกาย แข็ง-กระด้าง ผิดธรรมชาติ			
7.	วาดภาพแสดงเครื่องแต่งกายโดยใช้เส้นและรูปร่างเรขาคณิต			
	ลักษณะอื่น ๆ ที่ปรากฏ			
1.			
2.			
	การใช้พื้นที่ว่าง			
1.	วาดภาพโดยใช้เส้นฐาน ซึ่งอาจจะมีทั้งเส้นนอน เส้นโค้ง เส้นเฉียง หรืออาจใช้ขอบกระดาษล่างแทนเส้นฐาน			
2.	วาดวัตถุต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กันลักษณะตั้งฉากกับเส้นฐาน			

ลำดับที่	รายการ	ลักษณะภาพวาดของนักเรียน		
		มี	ไม่มี	คะแนน
3.	วาดภาพกำหนดให้ขอบกระดาษด้านบนเป็นเขตของท้องฟ้าและดวงอาทิตย์			
4.	วาดภาพผสมผสานระหว่างภาพที่มีลักษณะมองจากด้านบนและภาพด้านข้าง			
5.	วาดภาพยังจัดระยะระหว่างวัตถุให้สัมพันธ์กันไม่ได้			
6.	วาดภาพแบบพับกลาง หรือภาพแบบมองทะลุเห็นภายใน			
7.	วาดภาพมีลักษณะแบนราบเป็นแบบ 2 มิติ			
	ลักษณะอื่น ๆ ที่ปรากฏ			
1.			
2.			
	การใช้สี			
1.	ระบายสีได้ใกล้เคียงกับสีของวัตถุที่ตามองเห็น			
2.	ระบายสีหรือใช้สีซ้ำ ๆ กันในการระบายวัตถุนิคเดียวกัน			
3.	ระบายสีแสดงลักษณะรอยแปรงหรือเส้นในการระบายสีซ้ำ ๆ ไปในแนวทางหรือทิศทางเดียวกัน			
4.	ระบายสี ในพื้นที่หรือขอบเขตที่จำกัดได้			
5.	ระบายสีตกแต่งบนเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย หรือรายละเอียดอื่นๆ ในภาพ			
6.	ระบายสีโดยอิสระ			
	ลักษณะอื่น ๆ ที่ปรากฏ			
1.			

ลำดับที่	รายการ	ลักษณะภาพวาดของนักเรียน		
		มี	ไม่มี	คะแนน
2.			
	การออกแบบ			
1.	วาดภาพแสดงรายละเอียดการตกแต่งเสื้อผ้า เครื่องแต่งกายหรือเครื่องประดับ			
2.	วาดภาพโดยใช้เส้นและรูปร่างแบบต่าง ๆ ให้เห็นรายละเอียดของภาพมากยิ่งขึ้น			
3.	วาดภาพแสดงถึงความแตกต่างระหว่างเพศ			
4.	วาดภาพแสดงลักษณะของการประดิษฐ์ตกแต่งรายละเอียดส่วนประกอบในภาพ			
5.	วาดภาพมีรูปแบบซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของสิ่งต่าง ๆ หรือเครื่องประดับต่าง ๆ เช่น เครื่องใช้ ทรงผม กำไล			
6.	วาดภาพแสดงออกโดยอิสระและเป็นตัวของตัวเอง			

ภาคผนวก ก
การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองใช้กับนักเรียนไทยมุสลิม อายุ 7-9 ปี ในจังหวัดปัตตานี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำมาทดสอบความเชื่อมั่น โดยใช้ของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) จากสูตร KR-20 (ลิวัน สายยศและอังคณา สายยศ 2528: 168) ได้ความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ระดับ 0.79 ซึ่งมีการคำนวณดังนี้

จากสูตร KR – 20

$$rtt = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ n = จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

p = สัดส่วนของผู้ทำได้ในข้อหนึ่ง ๆ = $\frac{\text{จำนวนคนที่ทำถูก}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$

q = สัดส่วนของผู้ทำผิดในข้อหนึ่ง ๆ หรือ 1-p

s_t^2 = คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือฉบับนั้น

(ลิวัน สายยศ และอังคณา สายยศ 2528 : 168)

คะแนนของนักเรียนที่ทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือในการวิจัย

ข้อ คน	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	X	X ²
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	25	625
2	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	21	441
3	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	22	484
4	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	18	324
5	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	23	529
6	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	0	1	0	0	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	17	289
7	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1	1	12	144
8	1	1	1	1	1	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	23	529
9	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	25	625
10	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	24	576
11	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	26	676
12	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	26	676
13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	25	625
14	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	26	676
15	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	26	676
16	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	22	484
17	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	26	676
18	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	22	484
19	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	20	400
20	1	0	0	1	1	1	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	21	441
21	1	1	0	0	1	1	0	0	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	20	400
22	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	21	441
23	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	23	529
24	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	16	256
25	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	22	484
26	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	19	361
27	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	1	0	1	14	196
28	1	0	1	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0	1	0	0	1	1	0	1	1	14	196
29	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	0	1	21	441
30	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	24	576
	28	19	26	26	29	25	24	19	22	19	20	21	23	27	27	28	27	26	28	25	24	27	28	22	26	28	644	14260
p	0.93	0.63	0.87	0.87	0.97	0.83	0.80	0.63	0.73	0.63	0.67	0.70	0.77	0.90	0.90	0.93	0.90	0.87	0.93	0.83	0.80	0.90	0.93	0.73	0.87	0.93		
q	0.07	0.37	0.13	0.13	0.03	0.17	0.20	0.37	0.27	0.37	0.33	0.30	0.23	0.10	0.10	0.07	0.10	0.13	0.07	0.17	0.20	0.10	0.07	0.27	0.13	0.07		
pq	0.065	0.233	0.113	0.113	0.029	0.141	0.16	0.233	0.197	0.233	0.221	0.21	0.177	0.09	0.09	0.027	0.09	0.113	0.065	0.141	0.16	0.09	0.065	0.197	0.113	0.065	3.433	

$$\Sigma pq = 3.433 \quad \Sigma X = 644 \quad X^2 = 14260 \quad N = 30 \quad n = 26$$

$$\begin{aligned} S^2_t &= \frac{NX^2 - (\Sigma X)^2}{N^2} \\ &= \frac{30 \times 14260 - (644)^2}{30 \times 30} \\ &= \frac{427800 - 414736}{900} \\ &= \frac{13064}{900} = 14.51 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{สูตร } r_{tt} &= \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\Sigma pq}{S^2_t} \right\} \\ &= \frac{26}{26-1} \left\{ 1 - \frac{3.433}{14.51} \right\} \\ &= 1.04 \times (1 - 0.23) \\ &= 1.04 \times 0.77 \\ &= 0.8004 \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ระดับ 0.80

ภาคผนวก ง

จำนวนและค่าร้อยละของคะแนนการวาดภาพระบายสีและข้อมูลที่พบเพิ่มเติม
ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

จำนวนและค่าร้อยละของคะแนนการวาดภาพระบายสีและข้อมูลที่พบเพิ่มเติมของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จากการวิเคราะห์การแสดงผลออกทางศิลปะ โดยการวาดภาพระบายสีในหัวข้อโดยนักวิชาการทางศิลปศึกษา และผู้สอนศิลปะ แล้วผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์เป็นค่าทางสถิติได้ดังนี้

ตารางที่ 17 จำนวนและค่าร้อยละของคะแนนการวาดภาพระบายสี จำแนกตามรายข้อ
ในแบบวิเคราะห์ โดยรวม

ข้อที่	จำนวน	ร้อยละ
1	285	90.47
2	254	80.63
3	284	90.15
4	254	80.63
5	42	13.33
6	282	89.52
7	254	80.63
8	132	61.26
9	193	41.90
10	132	61.26
11	105	33.33
12	286	90.79
13	67	21.26
14	300	95.23
15	224	71.11
16	130	41.26
17	123	39.04
18	124	39.36
19	48	15.23
20	292	92.69
21	120	38.09

ข้อที่	จำนวน	ร้อยละ
22	169	53.65
23	213	67.61
24	138	43.80
25	43	13.65
26	307	97.46

ตารางที่ 18 จำนวนและค่าร้อยละของคะแนนการวาดภาพพระบายสี จำแนกตามรายชื่อ
ในแบบวิเคราะห์ จำแนกตามเพศ

ข้อที่	เพศชาย N=147		เพศหญิง N=168	
	จำนวนนักเรียนที่ทำถูก	ร้อยละ	จำนวนนักเรียนที่ทำถูก	ร้อยละ
1	131	89.11	154	91.66
2	115	78.23	139	82.73
3	127	86.39	157	93.45
4	119	80.95	135	80.35
5	22	14.96	20	11.90
6	126	85.71	156	92.85
7	108	73.46	146	86.90
8	88	59.86	105	62.50
9	55	37.41	77	45.83
10	95	64.62	98	58.33
11	51	34.69	54	32.14
12	131	89.11	155	92.26
13	32	21.76	35	20.83
14	138	93.87	162	96.42
15	92	62.58	132	78.57
16	49	33.33	81	48.21
17	53	36.05	70	41.66
18	31	21.08	93	55.35
19	20	13.60	28	16.66
20	145	98.63	147	87.50
21	40	27.21	80	47.61
22	74	50.34	95	56.54
23	91	61.90	122	72.61
24	49	33.33	89	52.97
25	6	4.08	37	22.02
26	144	97.95	163	97.02

ตารางที่ 19 จำนวนและค่าร้อยละของการแสดงออกทางศิลปะโดยการวาดภาพระบายสี
ของนักเรียนไทยมุสลิมอายุ 7 – 9 ปี ในด้านการวาดภาพคน
ในลักษณะอื่นที่พบเพิ่มเติม

ลักษณะการวาดภาพระบายสีในด้านการวาดภาพคน	จำนวน(N=315)	ร้อยละ(100)
1. แสดงรายละเอียด ส่วนประกอบของร่างกายได้ชัดเจน เช่น เส้น ผม ฟัน เล็บ ขนตา	9	2.85
2. มีการแสดงอารมณ์บนใบหน้าชัดเจน	136	43.17
3. ภาพคนที่ขนาดใหญ่ ชัดเจนเต็มหน้ากระดาษ	21	6.66
4. ภาพคนมีลักษณะคล้ายการ์ตูนจากหนังสือหรือภาพยนตร์ โทรทัศน์	51	16.19
5. วาดภาพคนด้านข้างและหันหลังซึ่งไม่ค่อยพบในเด็กทั่วไป	24	7.61

ตารางที่ 20 จำนวนและค่าร้อยละของการแสดงออกทางศิลปะโดยการวาดภาพระบายสี
 ของนักเรียนไทยมุสลิมอายุ 7 – 9 ปี ในด้านการใช้พื้นที่ว่าง
 ในลักษณะอื่นที่พบเพิ่มเติม

ลักษณะการวาดภาพระบายสีในด้านการใช้พื้นที่ว่าง	จำนวน(N=315)	ร้อยละ(100)
1. การจัดภาพมีลักษณะของการจัดวาง		
ก. แสดงการจัดภาพที่มีลักษณะสมดุลสองข้างเท่ากัน	196	62.22
ข. แสดงการจัดภาพซิดขอบกระดาด้านบน	18	5.71
ค. แสดงการจัดภาพซิดขอบกระดาด้านล่าง	59	18.73
ง. แสดงการจัดภาพที่มีจุดเด่นอยู่ทางด้านซ้าย	67	21.26
จ. แสดงการจัดภาพที่มีจุดเด่นอยู่ทางด้านขวา	17	5.39
2. ภาพที่นักเรียนวาดมีลักษณะใหญ่เกินความเป็นจริง	16	5.07
3. มีทักษะในการสังเกตและถ่ายทอดในการแสดงระยะได้ดี	19	6.03
4. มีการจัดวางภาพ ต้นไม้ ก้อนเมฆ ดวงอาทิตย์	186	59.04
5. มีการใช้เส้นฐานมากกว่า 1 เส้น	6	1.90
6. มีการตีเส้นกรอบภาพ	153	48.57

ตารางที่ 21 จำนวนและค่าร้อยละของการแสดงออกทางศิลปะโดยการวาดภาพระบายสี
ของนักเรียนไทยมุสลิมอายุ 7 – 9 ปี ในด้านการใช้สี ในลักษณะอื่นที่พบเพิ่มเติม

ลักษณะการวาดภาพระบายสีในด้านการใช้สี	จำนวน(N=315)	ร้อยละ(100)
1. มีความสนุกสนานในเรื่องของการใช้สี เช่นระบายสีในหลายทิศทาง แต้มเป็นจุด ใช้สีหลายสีในภาพ	39	12.38
2. มีการระบายสีแบบไล่ค่าน้ำหนักของสี	3	0.96
3. ใช้จินตนาการในการใช้สี โดยไม่ยึดติดความเป็นจริง	117	37.14
4. ใช้สีน้อยแต่สามารถนำเสนอได้ชัดเจน	30	9.52
5. ใช้สีสดใส	227	72.06
6. มีการระบายสีด้วยโทนสีเดียวทั้งภาพ	32	10.16
7. ใช้สีไม่สดใส สีเข้มหรือมืด เช่น สีดำเป็นต้น	12	3.80
8. มีการระบายสีทั่วทั้งภาพโดยไม่เว้นกระดาษขาว	135	42.86

ตารางที่ 22 จำนวนและค่าร้อยละของการแสดงออกทางศิลปะโดยการวาดภาพระบายสี
ของนักเรียนไทยมุสลิมอายุ 7 – 9 ปี ในด้านการออกแบบในลักษณะอื่นที่พบเพิ่มเติม

ลักษณะการวาดภาพระบายสีในด้านการออกแบบ	จำนวน(N=135)	ร้อยละ(100)
1. มีการออกแบบตัวอักษร ข้อความ เป็นสื่อหรือส่วนประกอบ	112	35.55
2. เรื่องราวแสดงให้เห็นถึงเหตุการณ์หรือประสบการณ์ที่ประทับใจ	38	12.06
3. เรื่องราวที่วาดในภาพแสดงให้เห็นสิ่งแวดล้อมเชิงบวก เช่นภาพครอบครัวที่มีความสุข	166	52.69
4. มีการใช้จินตนาการ ความคิดเห็น และความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบเรื่องราวในภาพ	103	32.69
5. มีการออกแบบเรื่องราวที่สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะเฉพาะตัวหรือบุคลิกส่วนตัว	16	5.07
6. ออกแบบโดยใช้สัตว์เลี้ยงเป็นส่วนประกอบในภาพ	26	8.25

ตารางที่ 23 จำนวนและค่าร้อยละของการแสดงทางศิลปะโดยการวาดภาพระบายสี
ของนักเรียนไทยมุสลิม อายุ 7-9 ปี ในด้านการวาดภาพโดยใช้ดินสอและ
ใช้ไม้บรรทัดในการวาดภาพ

ลักษณะการแสดงผล	จำนวน (N=315)	ร้อยละ (100)
ภาพที่ใช้ดินสอในการร่างภาพ	315	100
ภาพที่ใช้ไม้บรรทัดในการวาด	197	62.53

ตารางที่ 24 จำนวนและค่าร้อยละของการแสดงทางศิลปะโดยการวาดภาพระบายสี
ของนักเรียนไทยมุสลิมอายุ 7-9 ปี ที่ต่ำกว่าเกณฑ์ อยู่ในเกณฑ์ และเกินเกณฑ์
ขั้นพัฒนาการทางศิลปะของ วิคเตอร์ โลเวนเฟลด์

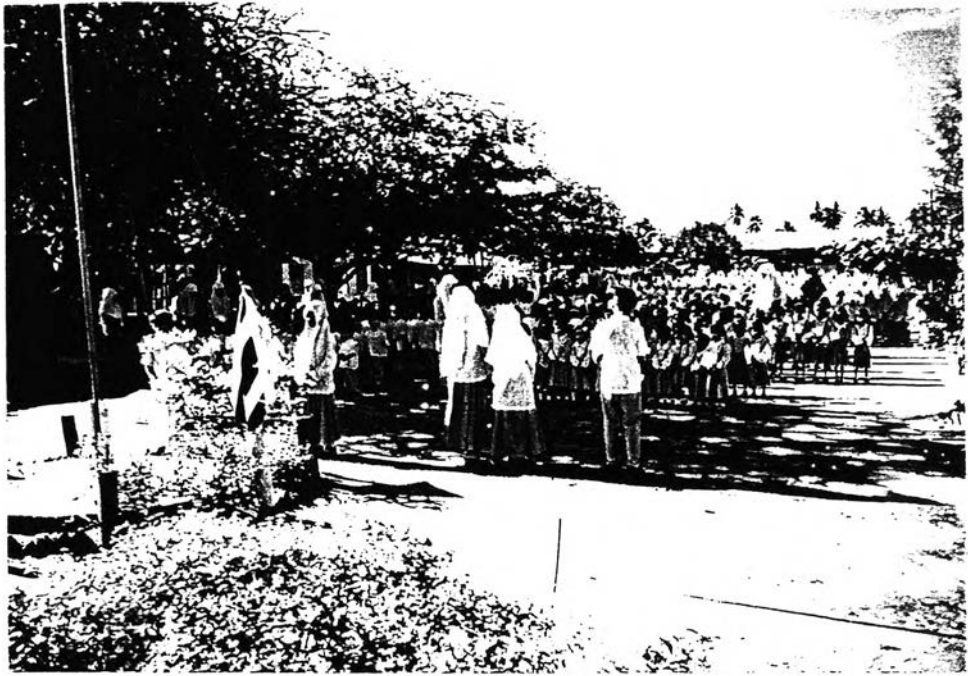
ลักษณะการแสดงผล	จำนวน N = 315	ร้อยละ (100)
ภาพต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นพัฒนาการ	106	33.65
ภาพอยู่ในเกณฑ์ขั้นพัฒนาการ	186	59.05
ภาพเกินเกณฑ์ขั้นพัฒนาการ	23	7.30

ตารางที่ 25 จำนวนและค่าร้อยละของการแสดงออกทางศิลปะโดยการวาดภาพระบายสี
ของนักเรียนไทยมุสลิมอายุ 7-9 ปี ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมอิสลาม

รายการ	จำนวน (N=315)	ร้อยละ (100)
ภาพที่ปรากฏลักษณะของการแสดง ออกด้านอิทธิพลของวัฒนธรรม	110	34.92
ภาพที่ไม่ปรากฏลักษณะของการแสดง ออกทางด้านอิทธิพลของวัฒนธรรม	205	65.08

ภาคผนวก จ

ภาพแสดงการเก็บข้อมูลของผู้วิจัยและทดสอบการวาดภาพพระบายสี

ภาพที่ 22 สภาพและบรรยากาศทั่วไปของโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดชายแดนภาคใต้

ภาพที่ 23 แสดงกิจกรรมทดสอบการวาดภาพพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว โรงเรียนอมาตย์เสนา จังหวัดปัตตานี

ภาพที่ 24 ภาพแสดงนักเรียนไทยมุสลิมขณะวาดภาพโดยใช้ดินสอและไม้บรรทัดในการวาดภาพ ซึ่งเป็นข้อสังเกตที่พบเพิ่มเติม

ภาพที่ 25 ดัชนีระหวังกวาดพระบารมีของนักเรียนไทยมุสลิม เพศชาย อายุ ๑๖ ปี ในด้มการ วาดภาพน โดยวาดภาพเฉพาะด้านหน้า (หน้าตรง)

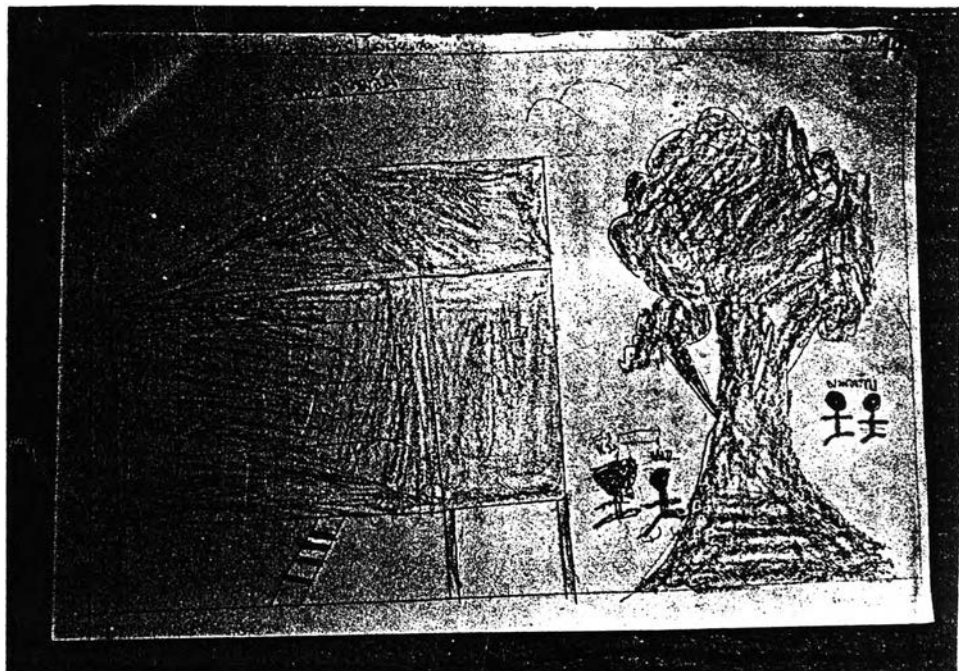
ภาพที่ 26 ดัชนีระหว่งการวาดภาพพระนางสียงองนักเรียนไทยมสุลิม เพศหญิงอายุ 7 ปีในด้นการ วาดมพทน โดยกรใช้รูปรังเรจกคณิต

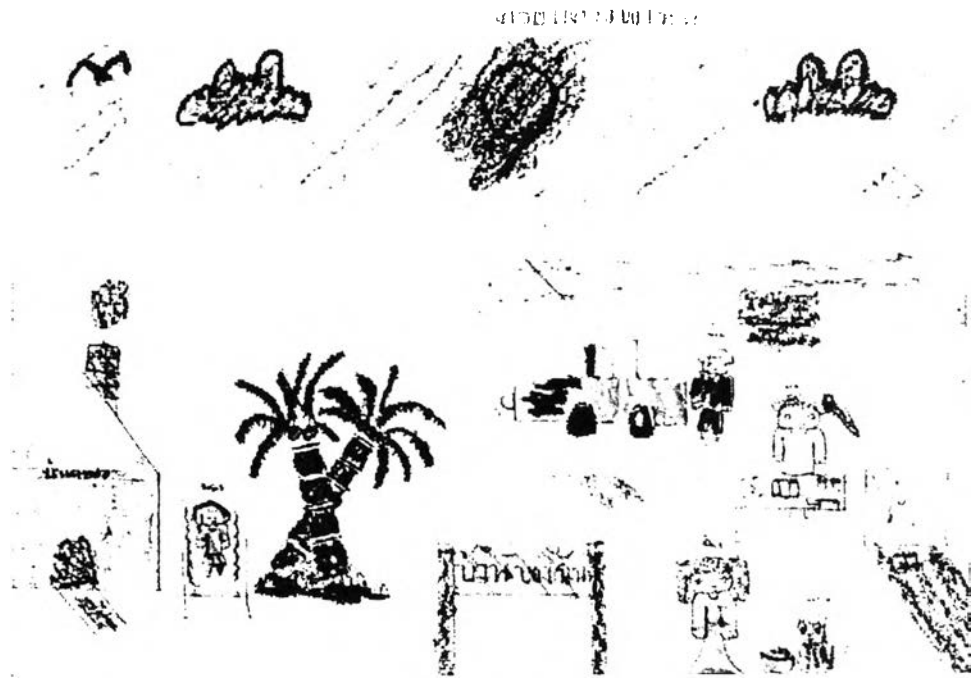
ภาพที่ 27 ดัชนีระหว่งการ วาดภาพพระนางสียงองนักเรียนไทยมสุลิม เพศชาย อายุ 8 ปีในด้นการ วาดมพทน โดยกร วาดน้นส่วนสําคัญให้มิจขนาดใหญ๋ สั้งที่เห็นว่ไม่สําคัญจะไม่วาด

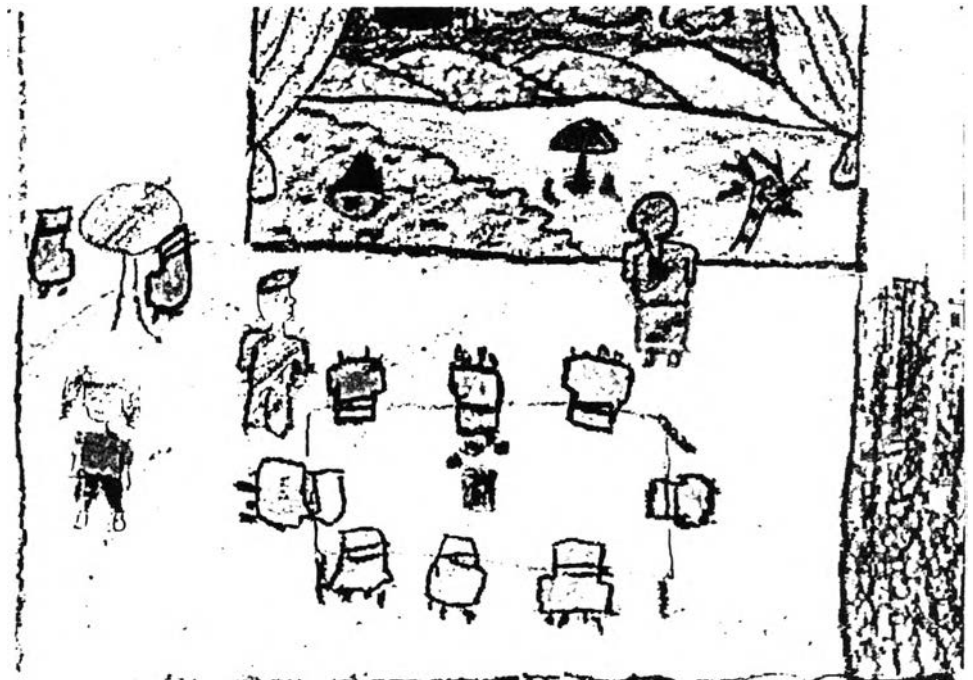
ภาพที่ 28 ลักษณะการวาดภาพระบายสีของนักเรียนไทยมุสลิม เพศหญิง อายุ 8 ปีในด้านการวาดภาพคนที่เกินเกณฑ์ขั้นพัฒนาการ โดยวาดภาพคนแสดงสัดส่วนที่ถูกต้อง

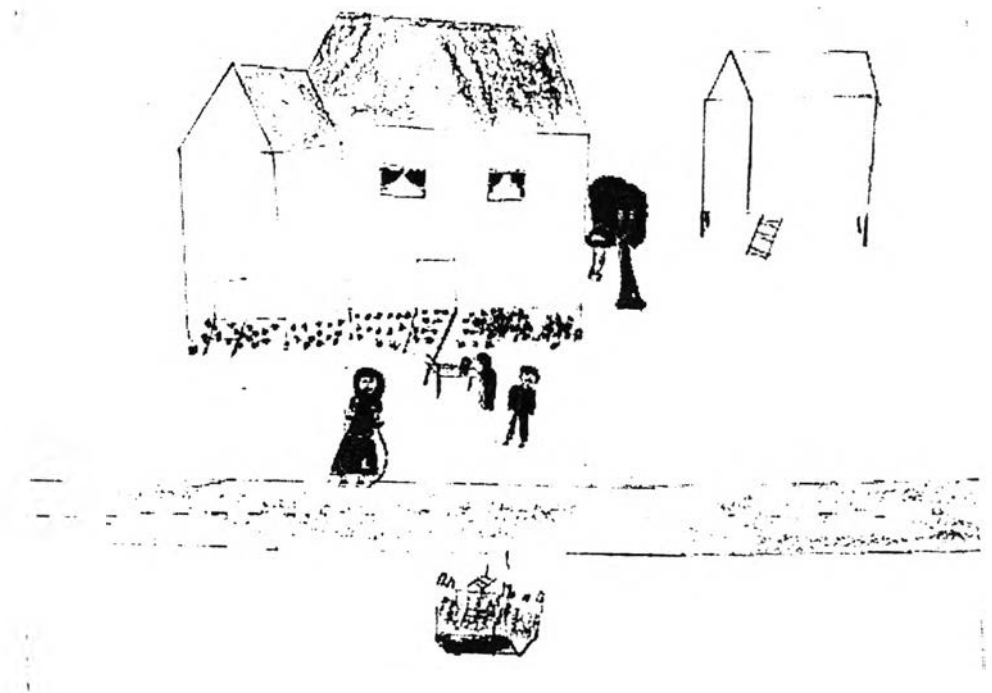
ภาพที่ 29 ลักษณะการวาดภาพระบายสีของนักเรียนไทยมุสลิม เพศชาย อายุ 7 ปีในด้านการวาดภาพคนที่ต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นพัฒนาการ โดยวาดภาพคนมีลักษณะที่เรียกว่า มนุษย์ตุ๊กตีดัด

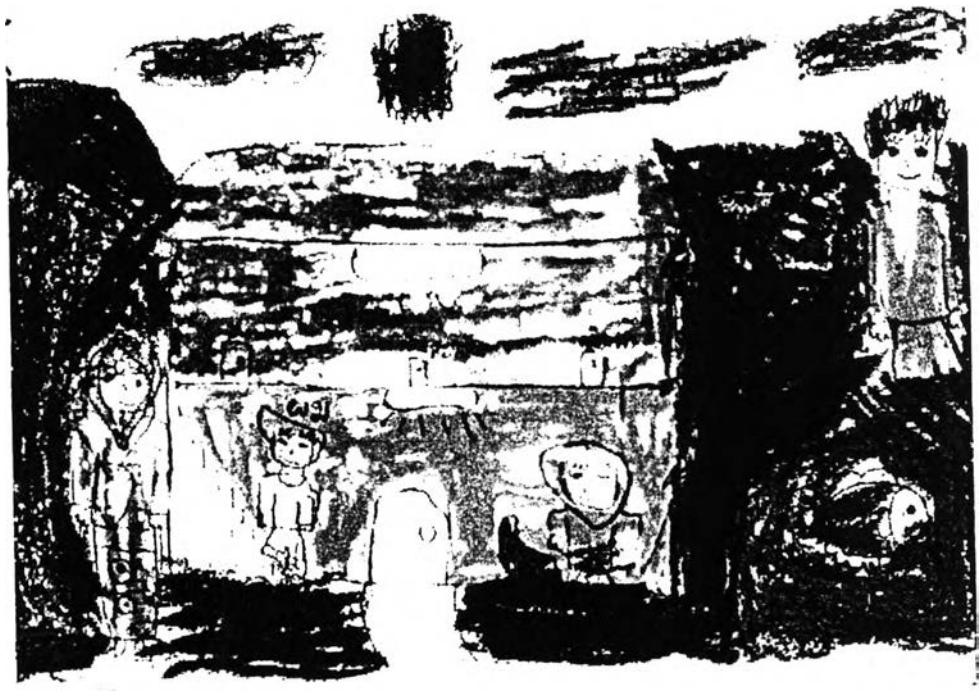
ภาพที่ 30 ดั๊กณะการวาดภาพระบายสีของนักเรียนไทยมุสลิม เพศหญิง อายุ 9 ปีในต้นกมลร มดกพคน
ที่พาเพิ่มเติม โดยวาดภาพคนมีดั๊กณะคล้ายกร์ตูนง เกหนังสีอเรียมพจนตรี โพรทิสัน

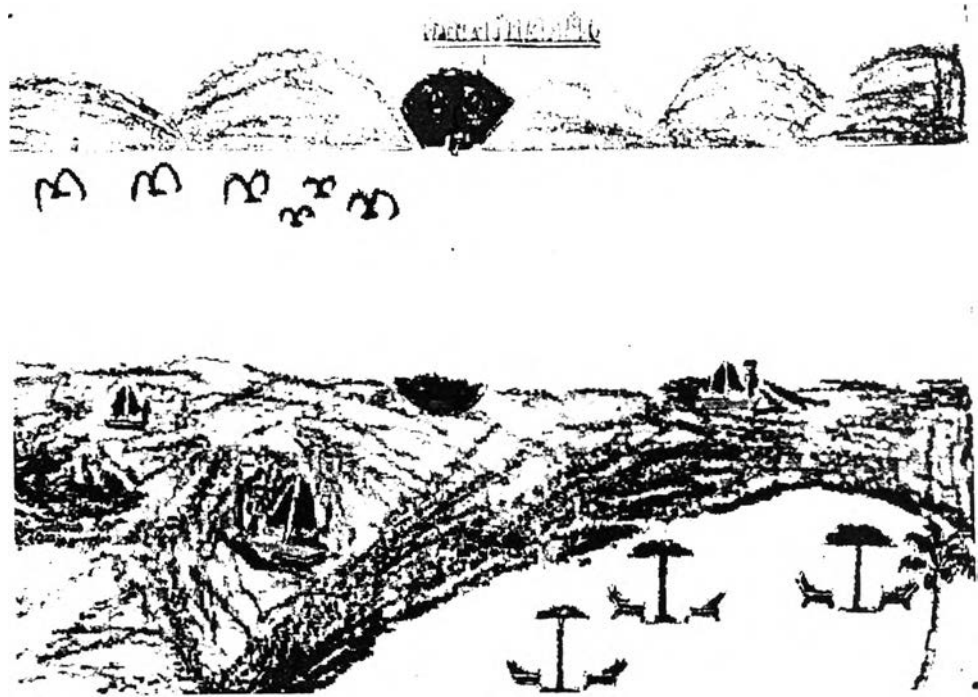
ภาพที่ 31 ดั๊กณะการ วาดภาพระบายสีของนักเรียนไทยมุสลิม เพศชาย อายุ 8 ปีในต้นกมลร ใช้พื้นที่ว่าง
โดยวาดภาพผสมผสานระหว่างภาพที่ มีดั๊กณะมองจกด้บนานมดระเพ็ดหนึ่งเง

ภาพที่ 32 ลักษณะการวาดภาพระบายสีของนักเรียนไทยมุสลิม เพศหญิง อายุ 8 ปี ในด้านการใช้พื้นที่ว่าง โดยวาดภาพเป็นลักษณะภาพแบบพับกลาง

ภาพที่ 33 ลักษณะการวาดภาพระบายสีของนักเรียนไทยมุสลิม เพศชาย อายุ 7 ปี ในด้านการใช้พื้นที่ว่าง โดยวาดภาพแบบเอ็กซ์เรย์ หรือภาพแบบมองเห็นภายใน

ภาพที่ 34 ลักษณะการวาดภาพพระบายสีของนักเรียนไทยมุสลิม เพศหญิง อายุ 8 ปีในด้านการใช้พื้นที่ว่าง โดยการใช้เส้นฐานมากกว่า 1 เส้นหรือเรียกว่า ปรากฏการณ์ช่องอกเส

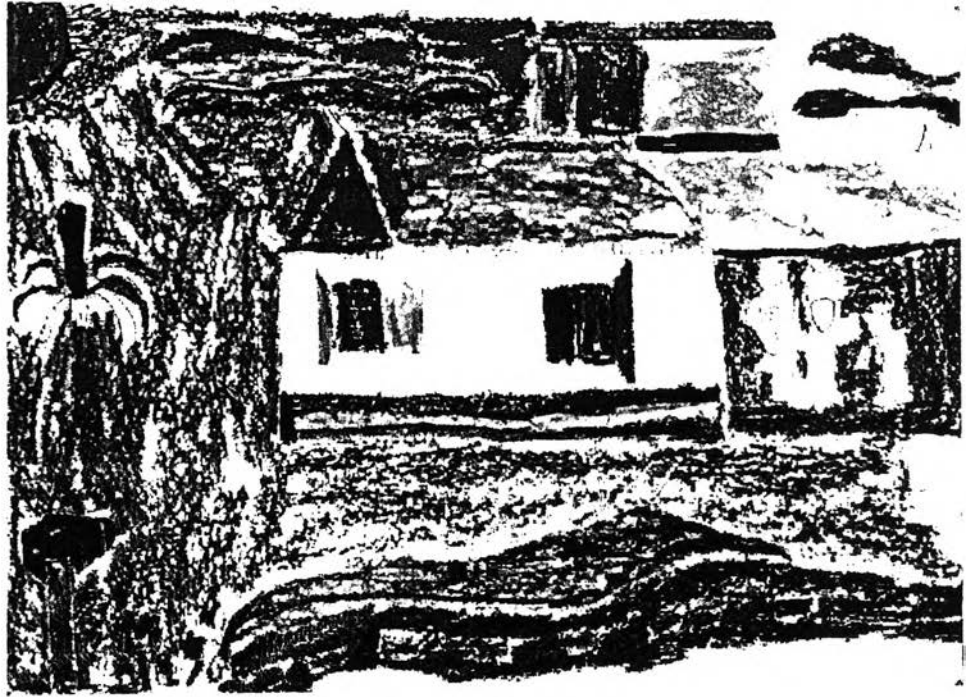
ภาพที่ 35 ลักษณะการวาดภาพพระบายสีของนักเรียนไทยมุสลิม เพศชาย อายุ 9 ปีในด้านการใช้พื้นที่ว่าง ที่เกินเกณฑ์ขั้นพัฒนาการ โดยวาดภาพเป็นแบบทัศนียภาพ และถ่ายทอดในการแสดงระยะได้ดี

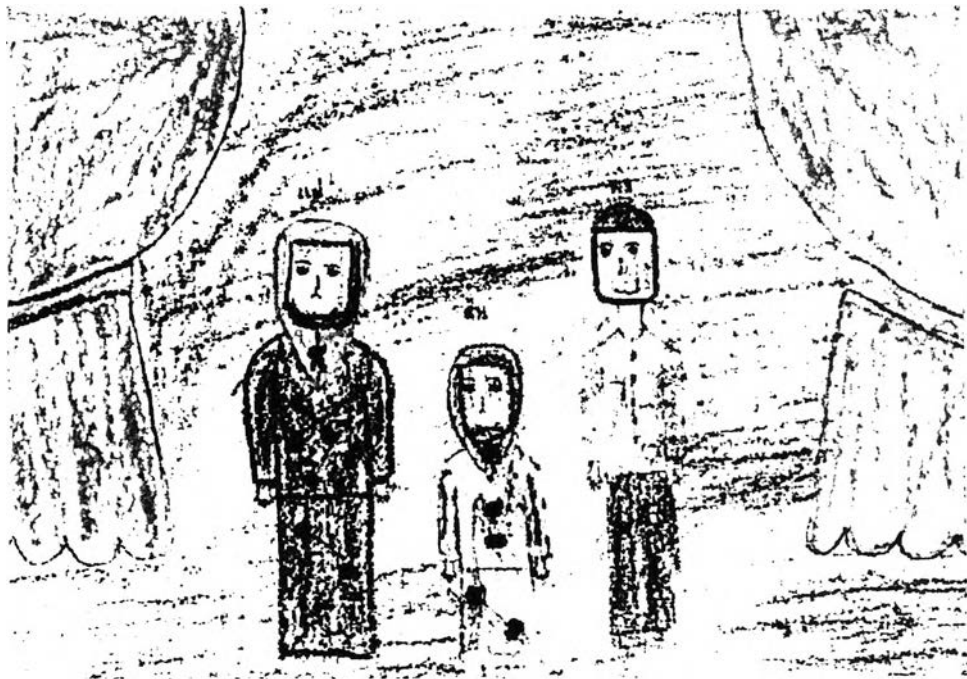
ภาพที่ 36 ลักษณะการวาดภาพระบายสีของนักเรียนไทยมุสลิม เพศหญิง อายุ 7 ปีในด้าน
การใช้สี โดยการระบายสีซ้ำๆ กันในการระบายวัตถุชนิดเดียวกัน

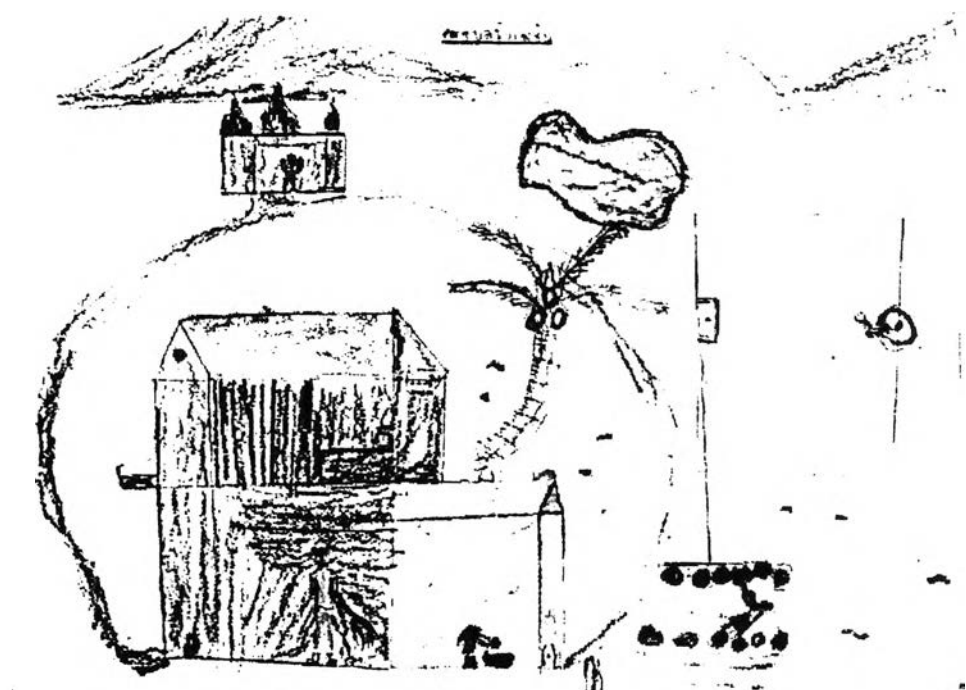
ภาพที่ 37 ลักษณะการวาดภาพระบายสีของนักเรียนไทยมุสลิม เพศชาย อายุ 8 ปีในด้านการใช้สี
โดยการระบายสีแสดงลักษณะรอย แปรงหรือเส้น ในการระบายสีซ้ำๆ ไปในแนว
ทางหรือทิศทางเดียวกัน

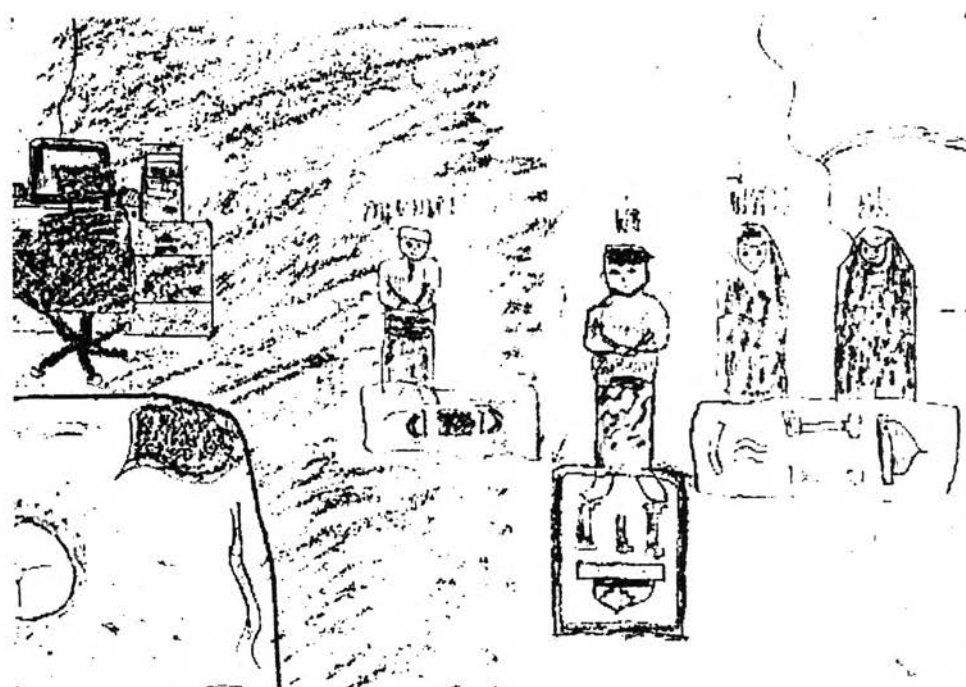
ภาพที่ 38 ลักษณะการวาดภาพพระบายสีของนักเรียนไทยมุสลิม เพศชาย อายุ 8 ปีในค้เนการใช้สี
โดยอิสระ

ภาพที่ 39 ลักษณะการวาดภาพพระบายสีของนักเรียนไทยมุสลิม เพศหญิง อายุ 9 ปีในค้เนการ
ออกแบบ โดยแสดงรายละเอียดการตกแต่งเสื้อผ้า เครื่องแต่งกายหรือเครื่องประดับ
ในภาพจะแสดงถึงวัฒนธรรมอิสลามในด้านการแต่งกายของชาวไทยมุสลิม

ภาพที่ 40 ลักษณะการวาดภาพพระบายสีของนักเรียนไทยมุสลิม เพศหญิง อายุ 9 ปี ที่พาเพิ่มเติม
 ในด้านการออกแบบ โดยการวาดภาพมัสยิดแสดงถึงวัฒนธรรมอิสลาม

ภาพที่ 41 ลักษณะการวาดภาพพระบายสีของนักเรียนไทยมุสลิม เพศชาย อายุ 9 ปี ที่พาเพิ่มเติม
 ในด้านการออกแบบ โดยวาดภาพการละหมาดแสดงถึงวัฒนธรรมอิสลาม

ภาคผนวก จ

การหาความเชื่อมั่นระหว่างผู้วิจัยกับผู้เชี่ยวชาญโดยการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จาก
ผลคูณของคะแนนของเพียร์สัน (Pearson ' product moment correletion coefficient)

การหาความเชื่อมั่นระหว่างผู้วิจัยกับผู้เชี่ยวชาญ โดยการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากผลคูณของคะแนนของเพียร์สัน (Pearson' Product Moment Correlation Coefficient)

คนที่	ผู้วิจัย X	ผู้เชี่ยวชาญ y	X ²	y ²	xy
1	24	21	576	441	504
2	22	23	484	529	506
3	23	22	529	484	506
4	24	24	576	576	576
5	24	24	576	576	576
6	19	20	361	400	380
7	14	14	196	196	196
8	23	24	529	576	552
9	24	24	576	576	576
10	21	19	441	361	399
11	25	24	625	576	600
12	22	24	484	576	528
13	22	21	484	441	462
14	23	22	529	484	506
15	24	23	576	529	552
16	16	17	256	289	272
17	23	23	529	529	529
18	26	23	676	529	598
19	18	16	324	256	288
20	25	24	625	576	600
21	24	23	576	529	552
22	26	25	676	625	650
23	21	23	441	529	483
24	25	25	625	625	625
25	23	22	529	484	506
26	21	19	441	361	399
27	16	20	256	400	320
28	24	23	576	529	552
29	21	21	441	441	441
30	23	23	529	529	529
	$\Sigma x = 666$	$\Sigma y = 656$	$\Sigma X^2 = 15042$	$\Sigma y^2 = 14552$	$\Sigma xy = 14763$

สัญลักษณ์ของสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์จากผลคูณของคะแนนแบบเพียร์สัน แทนด้วย r_{xy}

$$\text{สูตร } r_{xy} = \frac{n\sum xy - (\sum x)(\sum y)}{\sqrt{[n\sum x^2 - (\sum x)^2][n\sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

x = คะแนนชุดที่ 1 (คะแนนของผู้วิจัย)

y = คะแนนชุดที่ 2 (คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ)

(บุญเรียง ขจรศิลป์, 2539)

$$r_{xy} = \frac{(30 \times 14763) - (666 \times 656)}{\sqrt{[(30 \times 15042) - (666 \times 666)][(30 \times 14552) - (656 \times 656)]}}$$

$$= 0.86$$

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้ คือ 0.86

ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

$$t = \frac{r \sqrt{n-2}}{\sqrt{1-r^2}} = \frac{0.86 \sqrt{30-2}}{\sqrt{1-(0.86)^2}}$$

$$= \frac{4.56}{0.50}$$

$$t = 9.12$$

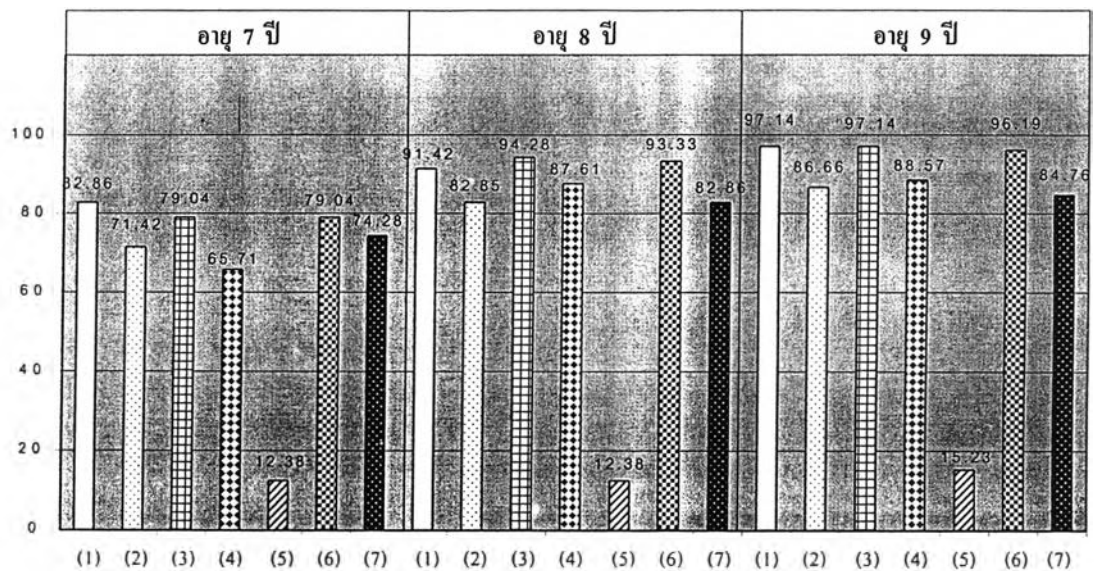
ค่า t ที่ Degree of freedom $n-2 = 28$ จากตาราง คือ

$$t_{28}(.999) = 3.67$$

ค่า t ที่ได้จากการคำนวณมีค่ามากกว่า t จากตาราง แสดงว่า คะแนนของผู้วิจัยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคะแนนของผู้เชี่ยวชาญอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

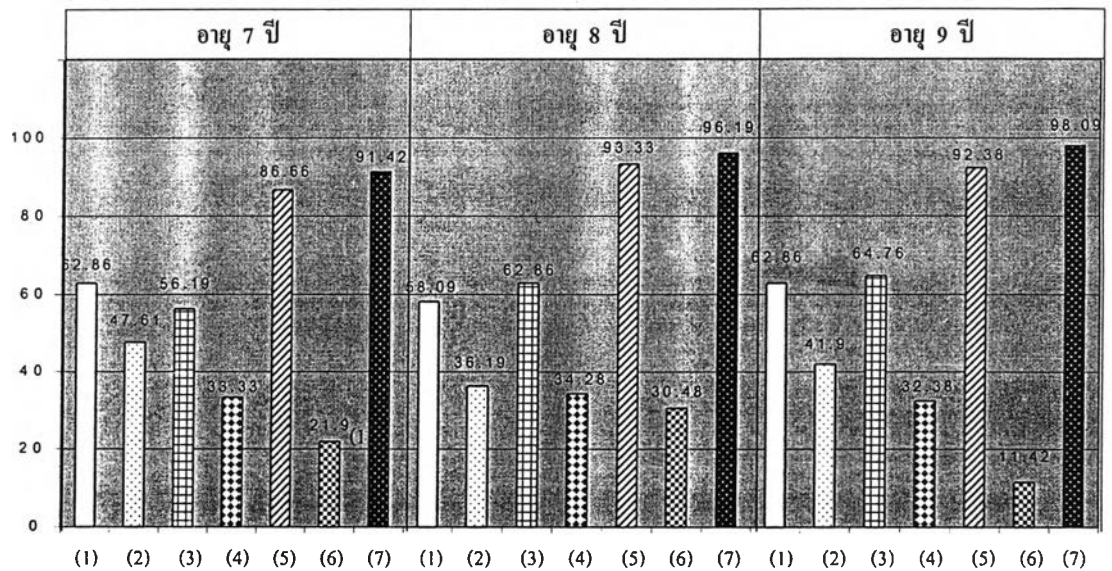
ภาคผนวก ข
แผนภูมิ

แผนภูมิที่ 1 การเปรียบเทียบลักษณะการแสดงออกทางศิลปะโดยการวาดภาพระบายสีของนักเรียนไทยมุสลิม อายุ 7 - 9 ปี ตามทฤษฎีขั้นพัฒนาการศิลปะเด็กของวิกเตอร์ โลเวนเฟลด์ (Lowenfeld, 1987) ในด้านการวาดภาพคน โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage)

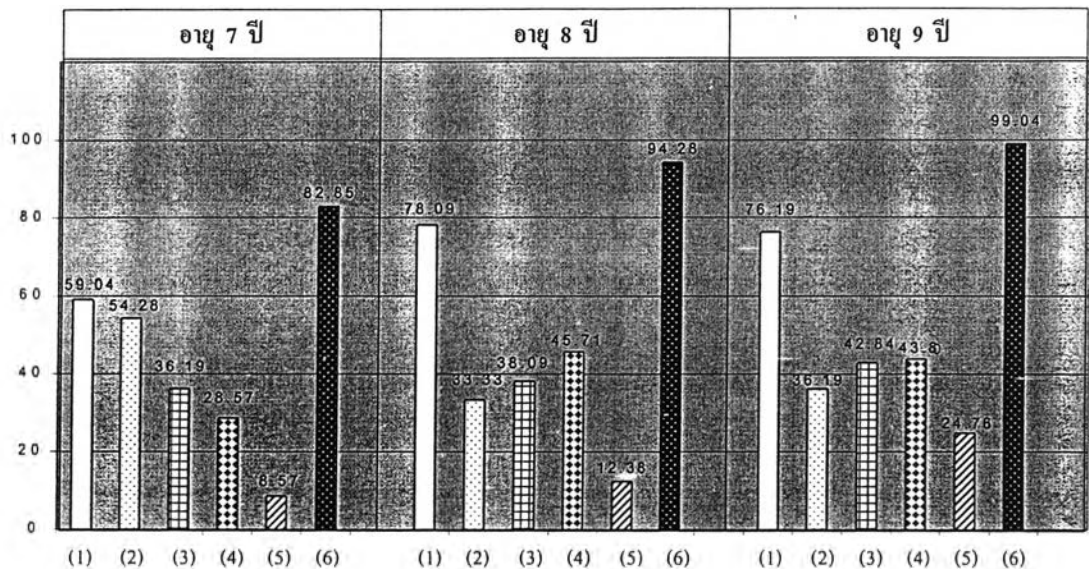
- (1) วาดภาพเฉพาะด้านหน้า (หน้าตรง)
- (2) วาดภาพคนโดยใช้รูปร่างเรขาคณิต
- (3) วาดมือ แขน ขา และเท้า ผิดไปจากลักษณะของความจริง
- (4) วาดตา จมูก ปาก ด้วยสัญลักษณ์ง่าย ๆ และแตกต่างกันเช่น จุด วงกลม เส้นตั้ง เส้นนอน
- (5) วาดภาพเน้นส่วนที่เห็นว่าสำคัญให้มีขนาดใหญ่ สิ่งที่เห็นว่าไม่สำคัญจะไม่วาด
- (6) วาดภาพแสดงอากัปกริยาท่าทาง การเคลื่อนไหวของร่างกายแข็งกระด้างผิดธรรมชาติ
- (7) วาดภาพแสดงเครื่องแต่งกายโดยใช้เส้นและรูปร่างเรขาคณิต

แผนภูมิที่ 2 การเปรียบเทียบลักษณะการแสดงออกทางศิลปะโดยการวาดภาพระบายสีของนักเรียนไทยมุสลิม อายุ 7 - 9 ปี ตามทฤษฎีขั้นพัฒนาการศิลปะเด็กของวิกเตอร์ โลเวนเฟลด์ (Lowenfeld, 1987) ในด้านการใช้พื้นที่ว่าง โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage)

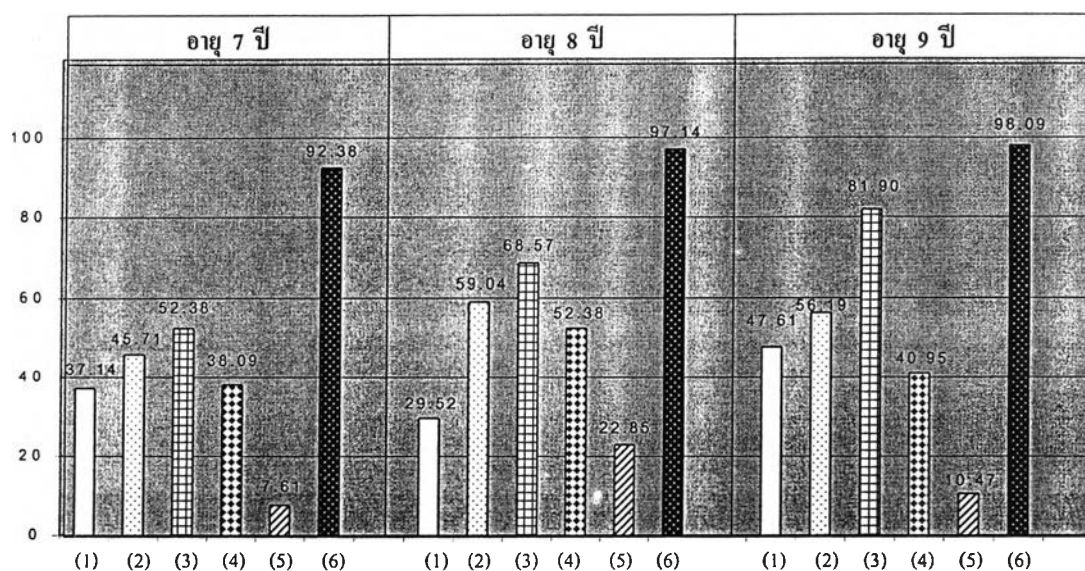
- (1) วาดภาพโดยใช้เส้นฐานซึ่งอาจจะมีทั้งเส้นนอน เส้นโค้ง เส้นเฉียงหรืออาจใช้ขอบกระดาษล่างแทนเส้นฐาน
- (2) วาดภาพวัตถุต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กับลักษณะตั้งฉากกับเส้นฐาน
- (3) วาดภาพกำหนดให้ขอบกระดาษด้านบน เป็นเขตของท้องฟ้าและดวงอาทิตย์
- (4) วาดภาพผสมผสานระหว่างภาพที่มีลักษณะมองจากข้างบนและภาพด้านข้าง
- (5) วาดภาพยังจัดระยะระหว่างวัตถุให้สัมพันธ์กันไม่ได้
- (6) วาดภาพแบบปักกลางหรือภาพแบบมองทะลุเห็นภายใน
- (7) วาดภาพมีลักษณะแบนราบเป็นแบบ 2 มิติ

แผนภูมิที่ 3 การเปรียบเทียบลักษณะการแสดงออกทางศิลปะโดยการวาดภาพระบายสีของนักเรียนไทยมุสลิม อายุ 7 - 9 ปี ตามทฤษฎีขั้นพัฒนาการศิลปะเด็กของวิกเตอร์ โลเวนเฟลด์ (Lowenfeld, 1987) ในด้านการใช้สี โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage)

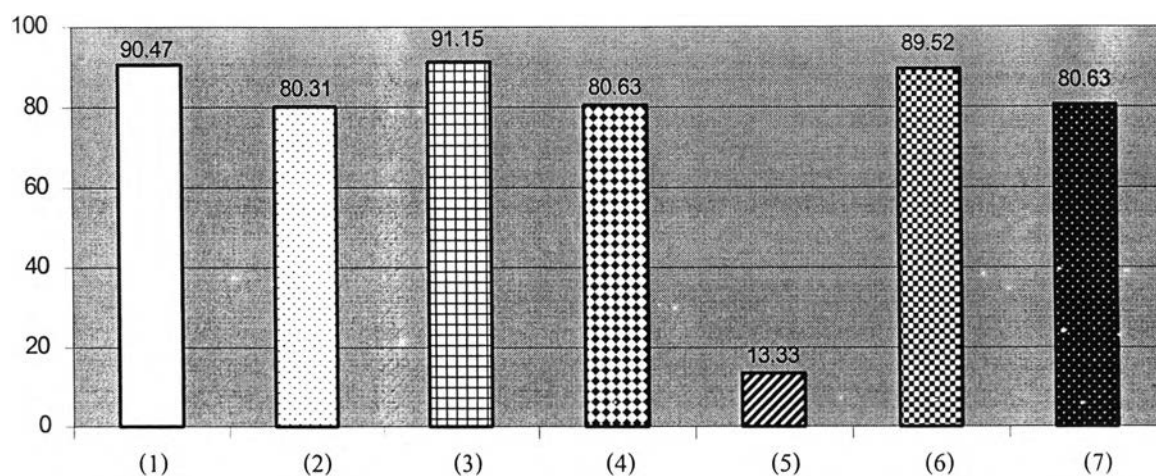
- (1) ระบายสีได้ใกล้เคียงกับสีของวัตถุที่ตามองเห็น
- (2) ระบายสีหรือใช้สีซ้ำ ๆ กันในการระบายวัตถุนิดเดียวกัน
- (3) ระบายสีแสดงลักษณะรอยแปรงหรือเส้นในการระบายสีซ้ำ ๆ ไปในแนวทางหรือทิศทางเดียวกัน
- (4) ระบายสีในพื้นที่หรือขอบเขตที่จำกัดได้
- (5) ระบายสีตกแต่งบนเสื้อผ้า เครื่องแต่งกายหรือรายละเอียดอื่น ๆ ในภาพ
- (6) ระบายสีโดยอิสระ

แผนภูมิที่ 4 การเปรียบเทียบลักษณะการแสดงออกทางศิลปะโดยการวาดภาพระบายสีของนักเรียนไทยมุสลิม อายุ 7 - 9 ปี ตามทฤษฎีขั้นพัฒนาการศิลปะเด็กของวิกเตอร์ โลเวนเฟลด์ (Lowenfeld, 1987) ในด้านการออกแบบ โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage)

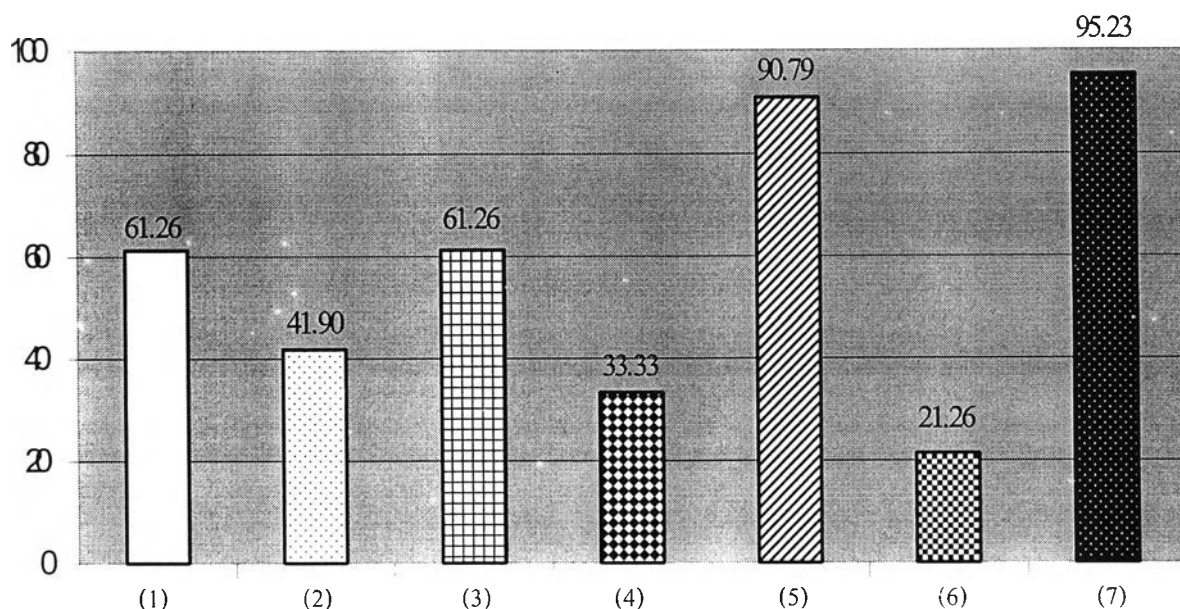
- (1) วาดภาพแสดงรายละเอียดการตกแต่งเสื้อผ้า เครื่องแต่งกายหรือเครื่องประดับ
- (2) วาดภาพโดยใช้เส้นและรูปร่างแบบต่าง ๆ เพื่อแสดงรายละเอียดของภาพมากยิ่งขึ้น
- (3) วาดภาพแสดงถึงความแตกต่างระหว่างเพศ
- (4) วาดภาพแสดงลักษณะการประดิษฐ์ ตกแต่งรายละเอียดส่วนประกอบในภาพ
- (5) วาดภาพมีรูปแบบซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของสิ่งต่าง ๆ หรือเครื่องประดับต่าง ๆ เช่น เครื่องใช้ ทรงผม กำไล
- (6) วาดภาพแสดงออกโดยอิสระและเป็นตัวของตัวเอง

แผนภูมิที่ 5 การเปรียบเทียบลักษณะการแสดงออกทางศิลปะโดยการวาดภาพระบายสีของนักเรียนไทยมุสลิม อายุ 7 - 9 ปี ตามทฤษฎีขั้นพัฒนาการศิลปะเด็กของวิกเตอร์ โลเวนเฟลด์ (Lowenfeld, 1987) ในด้านการวาดภาพคน โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage)

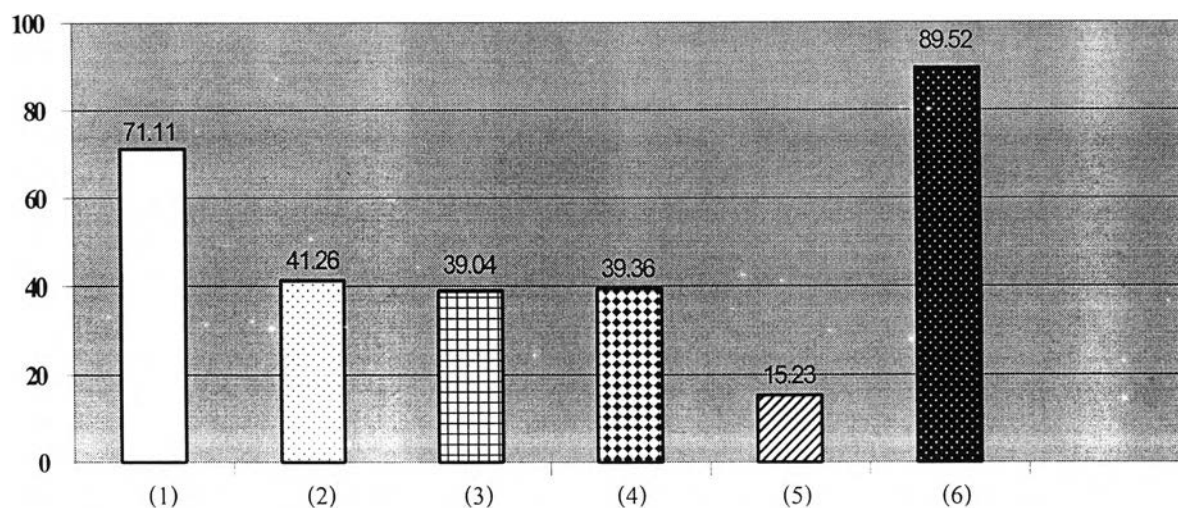
- (1) วาดภาพคนเฉพาะด้านหน้า (หน้าตรง)
- (2) วาดภาพคนโดยใช้รูปร่างเรขาคณิต
- (3) วาดมือ แขน ขา และเท้า ผิดไปจากลักษณะของความจริง
- (4) วาดตา จมูก ปาก ด้วยสัญลักษณ์ง่าย ๆ และแตกต่างกันเช่น จุด วงกลม เส้นตั้ง เส้นนอน
- (5) วาดภาพเน้นส่วนที่เห็นว่าสำคัญ ให้มีขนาดใหญ่ สิ่งที่เห็นว่าไม่สำคัญจะไม่วาด
- (6) วาดภาพแสดงกิริยาท่าทาง การเคลื่อนไหวของร่างกายแข็งกระด้าง ผิดธรรมชาติ
- (7) วาดภาพแสดงเครื่องแต่งกายโดยใช้เส้นและรูปร่างเรขาคณิต

แผนภูมิที่ 6 การเปรียบเทียบลักษณะการแสดงออกทางศิลปะ โดยการวาดภาพระบายสีของนักเรียนไทยมุสลิม อายุ 7 - 9 ปี ตามทฤษฎีขั้นพัฒนาการศิลปะเด็กของวิกเตอร์ โลเวนเฟลด์ (Lowenfeld, 1987) ในด้านการใช้พื้นที่ว่าง โดยใช้ค่าร้อยละ(Percentage)

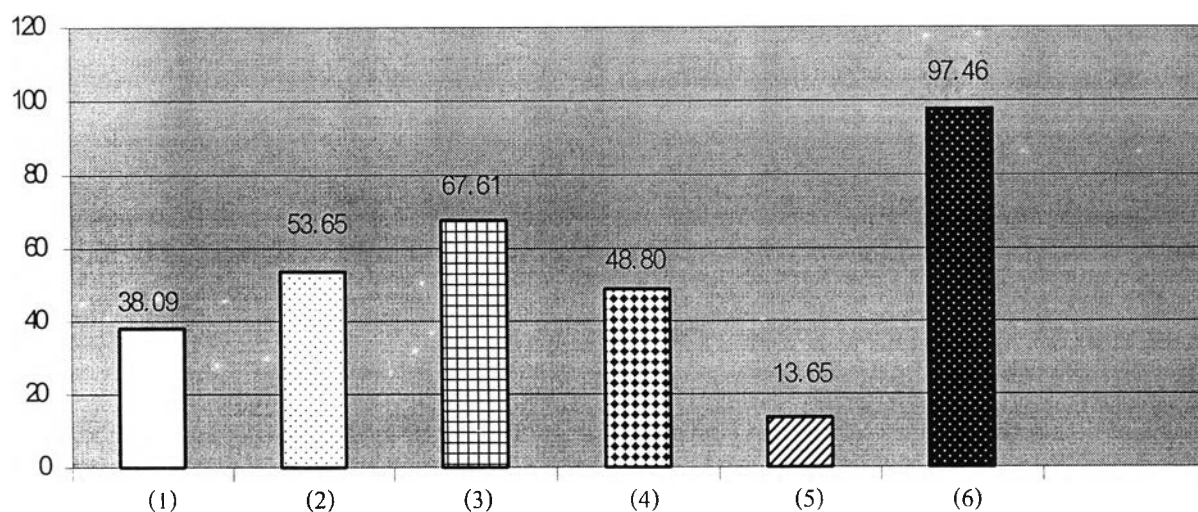
- (1) วาดภาพโดยใช้เส้นฐานซึ่งอาจจะมีทั้งเส้นนอน เส้นโค้ง เส้นเฉียงหรืออาจใช้ขอบกระดาษล่างแทนเส้นฐาน
- (2) วาดภาพวัตถุต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กันลักษณะตั้งฉากกับเส้นฐาน
- (3) วาดภาพกำหนดให้ขอบกระดาษด้านบน เป็นเขตของท้องฟ้าและดวงอาทิตย์
- (4) วาดภาพผสมผสานระหว่างภาพที่มีลักษณะมองจากด้านหลังและภาพด้านข้าง
- (5) วาดภาพยังจัดระยะระหว่างวัตถุให้สัมพันธ์กันไม่ได้
- (6) วาดภาพแบบพับกลางหรือภาพแบบมองทะลุเห็นภายใน
- (7) วาดภาพมีลักษณะแบนราบเป็นแบบ 2 มิติ

แผนภูมิที่ 7 การเปรียบเทียบลักษณะการแสดงออกทางศิลปะโดยการวาดภาพระบายสีของนักเรียนไทยมุสลิม อายุ 7 - 9 ปี ตามทฤษฎีขั้นพัฒนาการศิลปะเด็กของวิกเตอร์ โลเวนเฟลด์ (Lowenfeld, 1987) ในด้านการใช้สี โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage)

- (1) ระบายสีได้ใกล้เคียงกับสีของวัตถุที่ตามองเห็น
- (2) ระบายสีหรือใช้สีซ้ำ ๆ กันในการระบายวัตถุชนิดเดียวกัน
- (3) ระบายสีแสดงลักษณะรอบแปรงหรือเส้นในการระบายสีซ้ำ ๆ ไปในแนวทางหรือทิศทางเดียวกัน
- (4) ระบายสีในพื้นที่หรือขอบเขตจำกัดได้
- (5) ระบายสีตกแต่งบนเสื้อผ้า เครื่องแต่งกายหรือรายละเอียดอื่น ๆ ในภาพ
- (6) ระบายสีโดยอิสระ

แผนภูมิที่ 8 การเปรียบเทียบลักษณะการแสดงออกทางศิลปะโดยการวาดภาพระบายสีของนักเรียนไทยมุสลิม อายุ 7 - 9 ปี ตามทฤษฎีขั้นพัฒนาการศิลปะเด็กของวิกเตอร์ โลเวนเฟลด์ (Lowenfeld, 1987) ในด้านการออกแบบ โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage)

- (1) วาดภาพแสดงรายละเอียดการตกแต่งเสื้อผ้า เครื่องแต่งกายหรือเครื่องประดับ
- (2) วาดภาพโดยใช้เส้นและรูปร่างแบบต่าง ๆ เพื่อแสดงรายละเอียดของภาพมากยิ่งขึ้น
- (3) วาดภาพแสดงถึงความแตกต่างระหว่างเพศ
- (4) วาดภาพแสดงลักษณะการประดิษฐ์ ตกแต่งรายละเอียดส่วนประกอบในภาพ
- (5) วาดภาพมีรูปแบบซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของสิ่งต่าง ๆ หรือเครื่องประดับต่าง ๆ เช่น เครื่องใช้ ทรงผม กำไล
- (6) วาดภาพแสดงออกโดยอิสระและเป็นตัวของตัวเอง

ประวัติผู้เขียน

นายชัยวัฒน์ ผดุงพงษ์ เกิดวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2511 ที่อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี ศึกษาศาสตร์บัณฑิต (ศิลปศึกษา) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต ปัตตานี ในปีการศึกษา 2535 เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2541 ปัจจุบัน เป็นอาจารย์สอน ศิลปศึกษา โรงเรียนแหลมทองอุปถัมภ์ อำเภอเมือง จังหวัด ปัตตานี

